

Příloha 2 Sledování rozvoje sociální gramotnosti v minulosti

Sledování rozvoje sociální gramotnosti žáků v letech 2010/2011 a 2013/2014 bylo založeno na odlišné definici sociální gramotnosti, než je definice použitá v tomto tematickém šetření.²⁴ Hodnocení rozvoje sociální gramotnosti žáků ve školním roce 2010/2011 se zaměřilo na širokou škálu témat vztahujících se ke společenskovedním předmětům, jako jsou zapracování rozvoje sociální gramotnosti do ŠVP, organizace, formy a metody výuky ve vazbě na získané dovednosti žáků, kvalifikovanost pedagogických pracovníků, budování partnerství a další.²⁵ Zjišťování ve školním roce 2013/2014 položilo vyšší důraz na poznatky, jak je sociální gramotnost žáků rozvíjena přímo učiteli. Sledování rozvoje sociální gramotnosti tak bylo více zaměřeno na vlastní pedagogický proces – hodnocení pokroku ve společenskovedních předmětech, organizace, formy a metody výuky, spolupráce s partnery a práce s talenty.²⁶

Tematická zpráva pro školní rok 2015/2016²⁷ již byla založena na nově formulované definici sociální gramotnosti, která je východiskem i této tematické zprávy. Hodnocení se zaměřilo na následující oblasti rozvoje sociální gramotnosti:

- podmínky rozvoje sociální gramotnosti (např. hodinová dotace, odbornost a dovednosti učitelů, vybavenost didaktickými pomůckami, spolupráce s partnery a rodiči),
- organizace, formy a metody výuky sociální gramotnosti (např. postavení sociální gramotnosti v ŠVP, mezipředmětové vazby k sociální gramotnosti, hodnocení sociální gramotnosti žáků, vlastní podoba výuky, výskyt situací se vztahem k sociální gramotnosti ve výuce),
- sledování vzdělávacích výsledků žáků v oblasti vybraných aspektů sociální gramotnosti.

Pro získání vstupních informací byly využity různé zdroje informací, včetně dotazníků pro ředitele a učitele škol, hospitačních záznamů, žákovské ankety či výsledků výběrového zjišťování úrovně vybraných aspektů sociální gramotnosti žáků 6. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, respektive 1. ročníku vybraných oborů středních škol.

Dosažená úroveň vybraných aspektů sociální gramotnosti žáků byla ověřována ve výběrovém zjišťování výsledků žáků 6. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a 1. ročníku vybraných oborů středních škol ve školním roce 2015/2016.²⁸ Průměrná úspěšnost žáků 6. ročníku základních škol byla 58 %, žáci 1. ročníku středních škol dosáhli průměrné úspěšnosti 61 %. Závěry zjišťování poukázaly na potřebu věnovat sociální gramotnosti pozornost, neboť poměrně vysoký podíl žáků prokázal nedostatečnou orientaci ve zcela základních životních situacích, které by měly být žákům dobře známy.

24 ČŠI (2016). *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva.* Praha: Česká školní inspekce.

25 ČŠI (2011). *Výroční zpráva ČŠI za školní rok 2010/2011.* Praha: Česká školní inspekce.

26 ČŠI (2014). *Výroční zpráva ČŠI za školní rok 2013/2014.* Praha: Česká školní inspekce.

27 ČŠI (2016). *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva.* Praha: Česká školní inspekce.

28 ČŠI (2016). *Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva.* Praha: Česká školní inspekce.